

Euroopa Komisjoni eksperdirühma „Kõrgetasemeline arhitektuur ja ehitatud keskkond kõigile“ mandaat

Kinnitatud Euroopa Liidu Nõukogu kultuurikomitee 21. oktoobri 2019. aasta arutelu põhjal.

1. Euroopa Liidu Nõukogu kinnitatud kultuurivaldkonna tööplaani 2019–2022 näeb prioriteedi B „Ühtsus ja heaolu“ all ette avatud koordineerimismeetodid põhineva eksperdirühma loomise, mille fookuses on kõrgetasemeline arhitektuur ja elukeskkond kõigile.
2. Davosi deklaratsiooni „Euroopa kõrgetasemelise ehituskultuuri poole“, mille kinnitasid Euroopa Liidu kultuuriministrid 2018. aasta jaanuaris ja mis tõstab ehitatud keskkonna puhul esile kultuuri keske rolli, kohaselt kasutab eksperdirühma arhitektuuripoliitika ja -praktika spetsiifilisele panusele keskendumisel integreeritud ja tasakaalustatud lähenemisviisi. „Kvaliteetne arhitektuur“ ei ole selles kontekstis määratletud vaid esteetika ja funktsionaalsuse, vaid ka inimeste elukvaliteedi tõstmise ning maa- ja linnapiirkondade kestliku arengu kaudu.
3. Eksperdirühma ülesanded on:
  - esitleda ja arutada olemasolevaid strateegiaid ja abinõusid, mis on suunatud Euroopa kõrgetasemelisele arhitektuurile ja ehitatud keskkonnale;
  - selgitada välja peamised soodustavad ja takistavad tegurid, mis mõjutavad inimeste heaolu ehitatud keskkonnas, ning vajalikud protsessid heaolu tagamiseks kvaliteetse arhitektuuri kaudu;
  - analüüsida multidistsiplinaarse ja kaasava valitsemise mudeleid, mis soodustavad sotsiaalset sidusust, naabruskondade kestlikku arengut ning kohanemist kliimamuutustega;
  - selgitada välja hea tava ja uuenduslikud tegutsemisviisid, mis viivad kõrgetasemelise arhitektuuri ja ehitatud keskkonnani kõigile, hõlmates ka avalikkuse teadlikkust tõstvaid tegevusi;
  - tõsta esile rohujuuresandide algatuste, (ajutise) kohanduva taaskasutuse, kultuurist kantud sotsiaalse innovatsiooni ja koosloome panust kvaliteetse ehitatud keskkonna puhul.
4. Töörühm võib otsustada kaasata väliseksperte, eriti kohaliku või regionaalse valitsemistasandi, erialaorganisatsioonide ja kodanikuühiskonna esindajaid. Tagatakse sünergia asjakohaste Euroopa Liidu algatustega.
5. Eksperdigrupp valmistab eelnimetatud ülesannete järelduste põhjal raporti, mis sisaldab vähemalt järgmisi osi: avaliku poliitika roll kõrgetasemelise arhitektuuri ja ehitatud keskkonna tagamisel kõigile, parima kogemuse analüüs, poliitikasoovitused.
6. Soovitused on suunatud asjakohastele avalik-õiguslikele üksustele – eriti nendele, kes juhivad arhitektuuri, ehitatud keskkonna, kultuuri ja pärandi kestlikku arengut kohalikul, regionaalsel, riiklikul ja Euroopa tasandil –, ning tellijatele, professionaalidele ja teistele asjakohastele sidusgruppidele.